

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	Nazwa przedmiotu w języku polskim oraz angielskim: Polska pomaga – jak, komu, dlaczego?
2.	Język wykładowy: polski
3.	Jednostka prowadząca: przedmiot ogólnouniwersytecki
4.	Kod przedmiotu: zgodny z USOS (nadaje Dział Nauczania)
5.	Rodzaj przedmiotu: przedmiot ponadprogramowy
6.	Kierunek studiów (specjalność): wszystkie kierunki
7.	Poziom studiów: I, II stopień, jednolite studia magisterskie
8.	Semestr: zimowy/letni/przedmiot całoroczny*
9.	Forma zajęć i liczba godzin (w tym liczba godzin zajęć online): 28h, stacjonarne (WNS), zajęcia mają krótką część wykładową (wprowadzenie do tematu) i część praktyczną (konwersatorium + praca warsztatowa nad projektem).
10.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu (<i>jeśli dotyczy</i>): Osoby chętne do udziału w kursie powinny być otwarte na dyskusję o wyzwaniach związanych z tematem kursu, chętne do zdobywania wiedzy z różnych dyscyplin i szanujące poglądy innych ludzi.
11.	Proponowany przedmiot obejmuje następujące treści programowe: - Tak, Polska należy do grupy najbogatszych państw świata. Jak do tego doszło? Poznajmy tę historię. - Cele Zrównoważonego Rozwoju – czym są i dlaczego Polska zobowiązała się do ich wdrożenia w naszym imieniu? Porozmawiamy o polityczno-filozoficznych motywach pomagania społeczeństwom państw będących w trudniejszej sytuacji niż my. - Czym jest pomoc rozwojowa i ile przeznaczamy na nią z naszych podatków? Przyjrzymy się ekonomicznym aspektom pomagania. - Czy uchodźcy w Polsce to nie uchodźcy, tylko goście? Jak organizacje pozarządowe uczą nas idei wspierania innych? Poznajmy NGO-sy doświadczone w projektach pomocowych i humanitarnych. - Gdzie są polska Angelina Jolie i polski Brat Pitt? Dlaczego Sean Pean pojawił się na polsko-ukraińskiej granicy, a Sting organizował w Polsce pomoc humanitarną dla uchodźców z Ukrainy? Zastanówmy się nad rolą celebrytów w pomocy rozwojowej. - Czy Polska ma już Billa Gatesa i czy polscy przedsiębiorcy mogą już grać pierwsze skrzypce w pomocy zagranicznej? Porozmawiamy o tym, jakie znaczenie dla polskiego pomagania ma sektor prywatny? - Co myślą o pomaganiu inni? Poznajmy wyniki badań społecznych, prowadzonych nie tylko wśród Polaków i zastanówmy się, czy edukacja globalna jest nam potrzebna. - Czy jeśli będziemy pomagać tam, „na miejscu” (czyli np. w Afryce), to ominą nas fale migracji i będziemy mogli bezpiecznie spać? Sprawdźmy, kiedy to, co dzieje się w innych, czasami odległych miejscach świata, zostało zdominowane przez kwestie międzynarodowego bezpieczeństwa.

	- Czy pomaganie to tylko środki finansowe? Zastanówmy się, czy wolontariat w pomocy rozwojowej to dobra studencka droga i dla kogo? - Pomocowa narracja – jak odróżnić pomocowe fakty od pomocowych fake newsów? Zastanówmy się, jak żyć bez wyrzutów sumienia, że inni mają jeszcze gorzej i nie myśleć, że w wyniku zmian klimatu i tak wszyscy zginiemy. - Dylematy pomagania – komu i w jakiej sprawie pomoglibyśmy jako grupa? Podyskutujmy, zróbmy wspólny pomocowy projekt i zobaczmy, że dobre pomaganie nie jest wcale takie proste. Celem przedmiotu jest umożliwienie studentom zdobycia nie tylko podstawowej wiedzy w wymienionym wyżej zakresie tematycznym, ale także nabycia kompetencji społecznych przydatnych do funkcjonowania w światowym społeczeństwie obywatelskim, którego są częścią. Treści ułożone i wybrane są w taki sposób, aby wspomniane kompetencje mógł nabyć każdy student, niezależnie od priorytetowego kierunku studiów – ideą przedmiotu jest nabycie wiedzy i umiejętności pozwalającej studentom jako obywatelom (niekoniecznie politologom, filozofom, czy ekspertom od bezpieczeństwa) świadomie uczestniczyć w pomaganiu oraz swobodnie uczestniczyć w dyskusji na temat wyzwań związanych z międzynarodową współpracą na rzecz rozwoju. Przedmiot ma charakter interdyscyplinarny. Jego celem jest umożliwienie studentom poznania dyscyplin naukowych związanych z socjologią, filozofią, politologią, stosunkami międzynarodowymi i bezpieczeństwem. Do udziału w zajęciach zapraszani będą – jako goście – eksperci Wydziału Nauk Społecznych w poszczególnych dyscyplinach. Jeśli rozmawiać będziemy o wynikach badań społecznych, to z perspektywy socjologicznej. Jeśli o moralnych dylematach pomagania, to z udziałem filozofa. Jeśli przejdziemy do kwestii politycznych – niech odwiedzi nas ekspert od stosunków międzynarodowych. Przekonamy się, że pomaganie wcale nie jest łatwe. Pomagać Afryce, a może niedożywionym dzieciom w Polsce? Wspierać ginące gatunki zwierząt czy lokalne schronisko dla psów i kotów? Skierować swoją pomocową uwagę na niepełnosprawnych czy tych, którzy nie potrafią się podnieść z bezdomności? Zdecydujmy! Przeprowadźmy akcję pomocową na naszym uniwersytecie, ale najpierw wspólnie zdecydujemy, dla kogo. Zajęcia mają też dodatkowy walor edukacyjny – pokazują, że tym, co mamy, możemy się podzielić, nawet, jeśli sami nie mamy wiele. Ale nie musimy się dzielić, czasami możemy tylko – albo aż – być obarczeni odpowiedzialnością za decyzję, komu pomóc.
12.	Literatura obowiązkowa i zalecana (źródła, opracowania, podręczniki, itp.): Leszczyński A., Eksperymenty Na biednych. Polityczny, moralny i ekonomiczny spór o to, jak pomagać skutecznie, Wydawnictwo Krytyki Politycznej ISP PAN, Warszawa 2016. Jasikowska K., Zmieniając świat! Edukacja globalna między zyskiem a zbawieniem, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018. Kugiel P., Zwrot w polityce współpracy rozwojowej UE – od „organizacji dobroczynnej” do strategicznego gracza, „Biuletyn PISM” nr 80 (2701)/2023. Kugiel P., 20 lat współczesnej polskiej polityki współpracy rozwojowej, „Biuletyn PISM” nr 183/2023. Maciejewska-Mieszkowska K., Stosunek Polaków do uchodźców w kontekście wojny w Ukrainie, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”, nr 4/2022. Mandle J., Globalna sprawiedliwość, przekł. Małgorzata Dera, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2009 MSZ, Solidarność dla rozwoju. Strategia polskiej współpracy rozwojowej 2021-2030, Warszawa 2021.

	MSZ, TNS Polska, Polacy o pomocy rozwojowej, Warszawa 2005, 2019, 2022. J.Ochojska. Świat według Janki. Rozmawiałam Marzena Zdanowska, Wydawnictwo Znak, Kraków 2015. Traczyk A., Dla sławy czy z potrzeby serca? Celebryci w walce o lepszy świat i/lub większą gażę, [w:] M. F. Gawrycki (red. nauk.) Krytycznie o rozwoju. Alternatywna wizja współczesnego świata, Wydawnictwo Naukowe GRADO, Toruń 2011. Sachs J., Koniec z nędzą. Zadanie dla naszego pokolenia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
13.	Warunki i forma zaliczenia przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w zajęciach, tj. w dyskusjach oraz realizacji części warsztatowej (wspólny projekt).
14.	Łączna liczba godzin: 28
15.	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli dotyczy</i>):

*) wybrać właściwe